

STANOVISKO EVROPSKÉ CENTRÁLNÍ BANKY

ze dne 16. dubna 2004

na žádost Rady Evropské unie k návrhu nařízení Rady o medailích a žetonech podobných euromincím**(KOM(2004) 39 v konečném znění)****(CON/2004/13)**

(2004/C 134/07)

1. Dne 16. února 2004 obdržela Evropská centrální banka (ECB) od Rady Evropské unie žádost o stanovisko k návrhu nařízení Rady o medailích a žetonech podobných euromincím (dále jen „navrhované nařízení“).
2. Pravomoc ECB zaujmout stanovisko je založena na čl. 123 odst. 4 Smlouvy o založení Evropského společenství. V souladu s článkem 17.5 první větou jednacího řádu Evropské centrální banky přijala toto stanovisko Rada guvernérů.

zakáže výrobu a prodej medailí a žetonů, které mají určité vizuální vlastnosti nebo mají určitou velikost podobnou euromincím, jakož i jejich dovoz a distribuci za účelem prodeje nebo pro jiné obchodní účely. ECB je rovněž přesvědčena o potřebě dalších opatření na úrovni Společenství v této oblasti a vítá skutečnost, že se Komise rozhodla upravit tuto oblast prostřednictvím nařízení. Tento postup zajistí harmonizované uplatňování ochranných pravidel stanovených v navrhovaném nařízení v rámci celé Evropské unie a zaručí dostatečně stejné podmínky pro všechny ekonomické subjekty podílející se na výrobě, distribuci, dovozu nebo prodeji medailí a žetonů. V neposlední řadě se ECB domnívá, že přijetí navrhovaného nařízení je vhodným opatřením k zajištění integrity euromincí jako platebního prostředku.

Všeobecné úvahy

3. Podle důvodové zprávy Komise navrhované nařízení upravuje používání výrazů „euro“ a „eurocent“ a symbolu eura (II) na kovových předmětech, které mají vzhled nebo technické vlastnosti mincí (medaile a žetony), a vymezuje stupně podobnosti s euromincemi, jež by měly být u medailí a žetonů zakázány. Účelem navrhovaného nařízení je ochrana veřejnosti před podvodem a záměnou ve vztahu k euromincím, neboť veřejnost by se mohla domnívat, že medaile a žetony mají status zákonného platidla, objevují-li se na nich slova „euro“ nebo „eurocent“ nebo symbol eura, a medaile a žetony by mohly být podvodně užívány v automatech na mince v případě, že by jejich velikost a vlastnosti byly podobné velikosti a vlastnostem euromincí. Navrhované nařízení současně stanoví stejné podmínky pro výrobu těchto medailí a žetonů. ECB se ztotožňuje s cíli navrhovaného nařízení a sdílí obavy, pokud se týká nebezpečí záměny nebo podvodu, které medaile a žetony podobné euromincím představují.
4. ECB si je vědoma toho, že navrhované nařízení je výsledkem hodnocení Komise o potřebě přijetí dalších opatření na úrovni Společenství, jak se stanoví v poslední větě článku 3 doporučení Komise 2002/664/ES ze dne 19. srpna 2002 o medailích a žetonech podobných euromincím (dále jen „doporučení“) (¹). Navrhované nařízení

Podrobné úvahy

5. Navrhované nařízení na úvod stanoví soubor definic. ECB poznamenává, že definice „medailí a žetonů“ stanovená v čl. 1 písm. c) navrhovaného nařízení představuje zlepšení ve srovnání s definicí v čl. 1 odst. c) doporučení. Nová definice především výslovně vylučuje ze svého rozsahu střížky pro ražbu mincí. Kromě toho nyní zahrnuje i medaile a žetony, které mají technické vlastnosti mincí, a ne pouze ty, které jako mince vypadají. V tomto ohledu ECB vítá přesnost a široký rozsah působnosti nové definice „medailí a žetonů“, jež poskytuje právní jistotu a umožní účinné uplatňování navrhovaného nařízení.
6. Co se týče seznamu určených orgánů uvedených v příloze II, ECB sice připouští, že je pravděpodobné, že určenými vnitrostátními orgány budou orgány členských států zodpovědné za ražbu mincí, ale zároveň se domnívá, že členské státy budou možná chtít pro účely navrhovaného nařízení určit orgány jiné. ECB proto navrhuje, aby členské státy uvedly svoje „určené orgány“, jakmile bude navrhované nařízení přijato.

(¹) Úř. věst. L 225, 22.8.2002, s. 34.

7. ECB vítá definici pojmu „referenční pásmo“ uvedenou v článku 1 písm. g) navrhovaného nařízení odkazem na význam uvedený v oddílu 1 přílohy III. Oddíl 1 písm. a) definuje referenční pásmo pro velikost medailí a žetonů jako „soubor kombinací mezi hodnotami průměru a hodnotami pro výšku hrany v rámci referenčního rozsahu pro průměr a referenčního rozsahu pro výšku hrany“. Oddíl 1 písm. b) a c) stanoví technické specifikace „referenčního rozsahu pro průměr“ a „referenčního rozsahu pro výšku hrany“. ECB se domnívá, že zahrnutí definice „referenčního pásma“ do navrhovaného nařízení posiluje právní jistotu při uplatňování navrhovaného nařízení, neboť stanoví technické specifikace pro určení zakázaných medailí a žetonů, a tím umožňuje veřejnosti, především výrobcům a prodejcům, aby si byli vědomi svých právních povinností při výrobě nebo prodeji medailí a žetonů.
8. ECB vítá ochranná ustanovení uvedená v článku 2 navrhovaného nařízení. Tato ustanovení se vztahují na případy, kdy by medaile nebo žetony mohly být pro svůj vzhled nebo velikost zaměněny za pravé euromince. ECB zvláště poznamenává, že v čl. 2 písm. a) a b) se jasně odlišují medaile a žetony, na nichž jsou uvedeny výrazy „euro“, „eurocent“ nebo symbol eura, od těch, které prostě spadají do referenčního pásma, bez ohledu na to, zda jsou na nich tyto výrazy nebo symbol uvedeny. V tomto ohledu se zdá být zákaz výroby a prodeje, jakož i dovozu a distribuce obou kategorií medailí a žetonů za účelem prodeje nebo pro jiné obchodní účely dostačující k tomu, aby se zabránilo nebezpečí záměny ze strany veřejnosti. Tytéž úvahy o zabránění jakémukoli nebezpečí záměny se vztahují na zákaz v čl. 2 písm. c) navrhovaného nařízení týkající se medailí a žetonů, na jejichž povrchu je jakýkoliv námet „podobný některému z národních námetů na lící straně nebo společné rubové straně euromincí nebo shodný nebo podobný úpravě hrany dvoueurové mince“. ECB však poznamenává, že odkaz na „symbol podobný symbolu eura spolu s vyznačením nominální hodnoty“, jak se uvádí v čl. 2 písm. b) doporučení, není zahrnut v článku 2 navrhovaného nařízení. ECB by doporučovala ponechat tento odkaz v navrhovaném nařízení, protože použití těchto symbolů by rovněž mohlo mást veřejnost. ECB je přesvědčena, že uvedení tohoto odkazu by rozšířilo oblast působnosti a zvýšilo účinnost ochranných ustanovení.
9. Článek 3 navrhovaného nařízení stanoví výjimky z ochranných opatření, jež byla analyzována výše. ECB poznamenává, že toto ustanovení se vztahuje na medaile a žetony, které nemohou být zaměněny za euromince buď proto, že jejich velikost je mimo referenční pásmo, i když nesou označení „euro“ nebo „eurocent“ nebo symbol eura bez uvedení nominální hodnoty, nebo, je-li jejich velikost uvnitř referenčního pásma, proto, že mají jiný tvar nebo složení. ECB si je vědoma, že se u těchto medailí a žetonů předpokládá, že představují pouze velmi nepatrné nebezpečí záměny a měly by být povoleny.
10. Článek 4 navrhovaného nařízení stanoví systém odchylek prostřednictvím povolení, která udělují buď určené orgány v členských státech, kde se medaile nebo žetony vyrábějí nebo poprvé dovážejí, nebo Komise, v případě žádosti ze třetích zemí. ECB poznamenává, že povolení udělovaná podle čl. 4 odst. 1 by umožňovala použití výrazů „euro“ nebo „eurocent“ za kontrolovaných podmínek užití v případech, kde neexistuje nebezpečí záměny. Čl. 4 odst. 1 však nestanoví zvláštní odchylky, které by povolovaly použití symbolu eura. ECB nenachází žádný opodstatněný důvod pro rozlišování mezi použitím symbolu eura a použitím výrazů „euro“ nebo „eurocent“. Kromě toho důvodová zpráva Komise v souvislosti s čl. 4 odst. 1 výslovně odkazuje na zvláštní odchylky od čl. 2 písm. a), zejména když „užití... symbolu eura je praktické“. ECB proto doporučuje zařadit odkaz na symbol eura do čl. 4 odst. 1 navrhovaného nařízení. ECB taktéž chápe, že je-li takové povolení uděleno, musí být dotyčný hospodářský subjekt členského státu jasně identifikovatelný na povrchu medaile nebo žetonu a na líci nebo na rubu medaile nebo žetonu musí být vyraženo označení „Toto není zákonné platidlo“. V tomto ohledu ECB doporučuje, aby čl. 4 odst. 1 zahrnoval odkaz na minimální velikost slov „Toto není zákonné platidlo“, neboť v případě neuvedení této specifikace existuje nebezpečí, že by bylo možné použít sotva čitelný nápis. Dále ECB poznamenává, že povolení, která mají být udělena podle čl. 4 odst. 2 se týkají medailí a žetonů, jejichž velikost je v rozmezí referenčního pásma, za předpokladu, že neexistuje nebezpečí záměny a že jsou splněny podmínky kombinací průměru a výšky hrany a kombinací průměru a vlastností kovu. ECB nemá žádné námítky proti systému odchylek uvedenému v článku 4 navrhovaného nařízení, neboť medaile a žetony povolené podle tohoto článku musí splňovat přísné vizuální a fyzikální podmínky tak, aby se vyloučilo veškeré nebezpečí záměny.

11. ECB poznamenává, že čl. 4 odst. 3 navrhovaného nařízení dává určeným orgánům členských států, nebo případně Komisi pravomoc prohlásit určitý námět za podobný některému z národních námětů na lící straně nebo společné rubové straně euromincí nebo úpravě hrany dvoeuurové mince. I když vítá obsah tohoto ustanovení, chtěla by ECB Radu upozornit na skutečnost, že toto ustanovení nezakládá odchylku od ochranných ustanovení zakotvených v článku 2 navrhovaného nařízení, ale deklaratorní pravomoc udělenou buď orgánům členských států, nebo Komisi. V zájmu právní soudržnosti a jistoty při uplatňování navrhovaného nařízení ECB doporučuje přesunout třetí odstavec článku 4 do článku 2.
12. ECB poznamenává, že článek 5 odst. 2 navrhovaného nařízení obsahuje přechodné ustanovení, na jehož základě mohou být medaile a žetony, které jsou vydány před vstupem navrhovaného nařízení v platnost a které nejsou v souladu s jeho ustanoveními, nadále užívány nejdéle do konce roku 2012. ECB chápe, že toto ustanovení je nezbytné ke splnění oprávněných očekávání majitelů nebo držitelů těchto medailů a žetonů.
13. ECB poznamenává, že článek 6 navrhovaného nařízení ukládá členským státům povinnost přijmout do 1. ledna 2005 účinné, přiměřené a odrazující právní a správní předpisy o sankcích za porušení navrhovaného nařízení. ECB vítá toto ustanovení, neboť přijetí právního rámce pro sankce na úrovni členských států je nesporně potřebné pro to, aby bylo zabezpečeno účinné uplatňování ustanovení navrhovaného nařízení.

Ve Frankfurtu nad Mohanem dne 16. dubna 2004.

Prezident ECB

Jean-Claude TRICHET